

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 3. marca 2020

Revizorji opozarjajo, da morajo mesta v EU več prometa preusmeriti na trajnostne načine prevoza

Zaključek novega poročila Evropskega računskega sodišča (Sodišče) je, da šest let po tem, ko je Evropska komisija pozvala h koreniti spremembi, ni jasno videti, da bi mesta v EU bistveno spreminjala svoje pristope k temu, kako naj se premikajo ljudje v mestih in kako preusmeriti mestni promet na bolj trajnostne in okolju prijazne načine prevoza. Zlasti se ni bistveno zmanjšala uporaba osebnih avtomobilov in onesnaženost zraka v mnogih mestih še vedno presega varne ravni.

Evropska unija vlaga veliko sredstev, da bi mestom pomagala poenostaviti premikanje ljudi na okolju prijaznejši način. Za obdobje 2014–2020 je namenila približno 16,5 milijarde EUR za mobilnost v mestih, predvsem za čist promet (podzemno železnico in tramvaj), pa tudi za kolesarske steze in inteligentne prometne sisteme.

„Za znatne izboljšave pri zagotavljanju bolj trajnostne mobilnosti v naših mestih bo morda potrebno dalj časa, niso pa mogoče brez zavezanosti držav članic. Za doseg tega cilja bi si morali skupaj prizadevati vsi deležniki na ravni EU ter na nacionalni, regionalni in mestni ravni,“
je povedala Iliana Ivanova, članica Evropskega računskega sodišča, ki je pristojna za poročilo.
„V povsem novem evropskem zelenem dogovoru je poudarjeno, kako pomembno je izvesti že dolgo potrebno korenito spremembo v naših mestih.“

Revizorji so preučili, ali je podpora EU pripomogla k bolj trajnostni mobilnosti na mestnih območjih in ali so mesta po tem, ko je Evropska komisija leta 2013 sprejela sveženj o mobilnosti v mestih, dosegla napredek. Preučili so javni prevoz, onesnaženost in zastoje v osmih metropolitanskih središčih v štirih državah članicah: Hamburgu in Leipzigu v Nemčiji, Neaplju in Palermu v Italiji, Lodžu in Varšavi na Poljskem ter Barceloni in Madridu v Španiji.

Po mnenju revizorjev je učinkovito omrežje javnega prevoza, ki je povezano z okoljskimi območji in obsega različne možnosti prevoza, bistveno za spodbujanje državljanov k prehodu z osebnih avtomobilov na čistejša načine premikanja, kot so hoja, kolesarjenje in javni prevoz.

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Komisija je od leta 2013 naprej objavljala smernice za obravnavo izzivov v zvezi z mobilnostjo v mestih in povečala sredstva EU za projekte v zvezi z njo. Tako so lahko mesta v Evropi uvedla vrsto pobud za izboljšanje kakovosti in obsega javnega prevoza. Vendar so revizorji ugotovili, da projekti, ki jih je financirala EU, niso vedno temeljili na dobrih strategijah za mobilnost v mestih in niso bili tako uspešni, kot je bilo predvideno. Dva glavna razloga, zaradi katerih se mesta srečujejo z izzivi za uspešno in trajnostno uporabo podpore EU, sta: zagotavljanje zadostnega lastnega financiranja za kritje operativnih stroškov in stroškov vzdrževanja ter razvoj skladnih politik na področjih parkiranja, območij brez prometa in kolesarjenja. Revizorji so ugotovili tudi, da so bile pri projektih pogoste zamude in predvideno število potnikov ni bilo doseženo.

Leta 2019 je Komisija v okviru procesa evropskega semestra začela dajati specifična priporočila posameznim državam članicam glede mobilnosti v mestih. Revizorji poudarjajo, da je treba spremljati izvajanje teh priporočil, da bi se preverila uporaba sredstev EU in nacionalnih sredstev. Prav tako pozivajo Komisijo, naj od držav članic zahteva zagotovitev boljših podatkov o mobilnosti v njihovih najpomembnejših mestih in redno poročanje o napredku. Poleg tega naj mesta, ki nimajo trdnega načrta za trajnostno mobilnost v mestih, ne prejema več sredstev EU.

Pojasnila za urednike

Prometni zastoji so eden največjih izzivov za mobilnost v mestih, ki prizadenejo večino Evropejcev in povzročijo približno 270 milijard EUR stroškov na leto. Tekoč promet na mestnih območjih bi lahko spodbudil njihovo gospodarsko rast in omogočil do 30-odstotno povečanje produktivnosti delavcev. Zaradi zastojev na mestnih območjih je lahko ovirana tudi učinkovitost širšega evropskega prometnega omrežja.

Države članice in mesta upravljajo mobilnost v mestih lokalno in vloga Evropske komisije je zgolj omejena. Vendar je Komisija leta 2013 nujno pozvala h koreniti spremembi reševanja vprašanj mobilnosti v mestih s povečanjem razpoložljivih sredstev in spodbujanjem prehoda na bolj trajnosten mestni prevoz.

Cestni prevoz je glavni vzrok onesnaženosti zraka in emisij toplogrednih plinov v mestih. Za vsa obiskana mesta potekajo postopki EU za ugotavljanje kršitev in v vseh, razen Leipzigu in Palermu, so bile stopnje onesnaženosti konec leta 2019 še vedno presežene.

Posebno poročilo št. 6/2020 – Trajnostna mobilnost v mestih v EU: bistvenega izboljšanja ni mogoče doseči brez zavezanosti držav članic – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU.

Sodišče je v preteklosti že objavilo sorodna [poročila](#) o uspešnosti projektov mestnega prometa.

Kontaktna oseba za medije za to poročilo

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45 510 / M: (+352) 621 55 22 24